

**PACTE
NACIONAL
PER A LA
INDÚSTRIA
2026-2030**

**CONCLUSIONS
dels GRUPS de
TREBALL**

NOVEMBRE 2025

GRUPS DE TREBALL DEL PACTE NACIONAL PER A LA INDÚSTRIA 2026-2030

DOCUMENT DE CONCLUSIONS

Barcelona, 20 de novembre de 2025

ÀMBIT 1

SOSTENIBILITAT I ENERGIA

Les dues sessions del Grup de Treball de Sostenibilitat i Energia del PNI 2026–2030 han servit per elaborar un retrat precís sobre els reptes que condicionen la descarbonització i la circularitat de la indústria catalana. Els participants van aportar una visió pragmàtica, basada en experiències directes i evidències sectorials. El resultat és un conjunt de demandes i prioritats que perfilen un full de ruta clar per al PNI: cal reforçar infraestructures, millorar marcs administratius i normatius, reconèixer adequadament els sectors intensius com a estratègics i garantir que la transició no deixi ningú enrere, ni des del punt de vista territorial ni laboral. Aquesta mirada compartida respon també a la voluntat d'evitar desigualtats en la transició energètica i circular i assegurar que les transformacions industrials es tradueixin en oportunitats per al conjunt del país.

1. Energia: la base material que condicionarà la transició industrial

La sessió de l'àmbit de l'energia i descarbonització va arrencar amb un diagnòstic que ja és àmpliament compartit: la xarxa elèctrica és, avui, una limitació estructural per a la descarbonització. Sense ampliació de capacitat, reforç i més disponibilitat de potència, la indústria difícilment podrà electrificar processos, connectar renovables, incorporar hidrogen renovable o impulsar tecnologies intensives en electricitat.

El cost energètic va ser l'altre gran eix del debat. Les indústries electrointensives van recordar que la volatilitat del preu de l'energia no només limita les seves decisions a llarg termini, sinó que posa en risc la seva competitivitat internacional. A banda de la necessitat de reduir preus i estabilitzar el subministrament, es va insistir en mantenir una neutralitat tecnològica real. No tots els processos industrials són electrificables, i per tant cal garantir espais estables per als gasos renovables, la valorització energètica i les tecnologies híbrides de calor industrial. El cas del biogàs és paradigmàtic: Catalunya té potencial suficient per produir-ne molt més, però aquest vector continua encallat per barreres administratives, tramitacions llargues, problemes de gestió del digestat i dificultats per comercialitzar fertilitzants alternatius.

Tramitació administrativa en l'àmbit energètic

La sessió també va destacar la tramitació administrativa frena projectes d'autoconsum, d'ampliació de potència, de renovables o d'implementació de noves tecnologies energètiques. Diverses empreses van exposar que aquests endarreriments incrementen costos, introdueixen incertesa i frenen inversions estratègiques, generant un desajust entre els objectius de descarbonització i la realitat dels processos d'autorització. També es va destacar que els endarreriments administratius suposen un problema per a complir terminis en projectes amb finançament europeu, especialment en el marc MRR.

Química i indústries intensives en energia: una demanda clara de reconeixement estratègic

Un dels punts reiterats de la sessió va ser la demanda explícita perquè la indústria química i els sectors intensius en energia siguin reconeguts com a sectors estratègics dins del PNI, en coherència amb el Pla Catalunya Líder. Es

va recordar que aquests sectors generen un alt valor afegit, ocupació qualificada i que actuen com a motors de cadenes de valor senceres. El seu procés de descarbonització, però, és tècnicament complex i costós, i sense un reconeixement estratègic quedaran desatesos en les polítiques públiques de suport.

Estratègia catalana de CCUS

També es va remarcar la necessitat urgent d'una estratègia catalana de captura, ús i emmagatzematge de CO₂ (CCUS). Per als sectors hard-to-abate, aquesta tecnologia és imprescindible i no substituïble per altres opcions a curt termini. També es va comentar la oportunitat de liderar un sector en creixement i la necessitat d'invertir en R+D, el que requereix governança i accés a fons europeus. Es va lligar l'impuls de la demanda a la oportunitat de lligar-la un desenvolupament tecnològic amb visió estratègica.

2. Circularitat: ambició, coherència normativa i la necessitat d'un canvi d'escala

La sessió dedicada a l'àmbit de la circularitat va oferir una mirada complementària però plenament alineada amb els reptes energètics. El Full de Ruta de l'ARC recull ecodisseny, prevenció, subvencions a plantes gestores i projectes de simbiosi industrial. Tot i això, la majoria d'intervencions van coincidir que cal un salt d'escala real que posi l'accent en projectes industrials de major impacte i en infraestructures que generin massa crítica, tenint també en compte la demanda.

Es va insistir en la importància de la valorització energètica i industrial, de retenir valor, especialment en un context en què molts residus són difícilment reciclables amb tecnologies convencionals. Igualment, es va remarcar que la **fi de condició de residu** és un element crític: la manca d'un marc clar i homologable impedeix valoritzar materials que podrien reincorporar-se a processos productius.

Recuperar la Llei de prevenció i gestió de residus

Diverses veus van reclamar recuperar la Llei de prevenció i gestió de residus, aturada fa temps. Aquesta llei és percebuda com clau per dotar de coherència tota l'estratègia circular i reduir la incertesa jurídica que afecta empreses de sectors molt diversos.

Aigua: el gran vector absent

També es va assenyalar que la circularitat hídrica no apareixia amb la rellevància que mereix. En un context de sequera i incertesa hídrica, la indústria necessita instruments per millorar l'eficiència, la regeneració i la reutilització d'aigua. Catalunya disposa de projectes madurs en aquest àmbit, especialment estudis sectorials, que cal reactivar i dotar de recursos.

Recuperació de residus clau: amiant/fibrociment, tèxtil i materials crítics

En aquest mateix debat es va destacar que determinades fraccions de residu, com l'amiant i el fibrociment, els residus tèxtils i els derivats de materials crítics, requereixen actuacions específiques. Es va subratllar que la seva recuperació i valorització no només és un repte ambiental, sinó també un vector d'autonomia estratègica, ja que permetria reduir dependències externes, aprofitar recursos locals i generar nova activitat industrial vinculada a la transformació d'aquests materials.

Simbiosi industrial

La simbiosi industrial es va destacar com una eina amb gran potencial per reduir consums, aprofitar recursos i generar estalvis energètics i materials. També es va proposar anar més lluny de la compartició de recursos, i ampliar-ho a coneixement i tecnologia. Es va posar en valor la plataforma catalana existent i es va proposar reforçar-la, tant en capacitat tècnica com en la seva extensió territorial, per identificar oportunitats de cooperació real entre empreses.

Tramitació i *NIMBY*

Els problemes de tramitació administrativa també van aparèixer amb força en aquesta sessió, confirmant que és un obstacle estructural en circularitat i energia. A més, es va assenyalar el fenomen *NIMBY* (no la pati de darrera de casa meua, segons les sigles en anglès), especialment en plantes de biogàs, valorització i infraestructures de residus. Aquest fenomen, segons els participants, està bloquejant projectes estratègics si no s'integra en la planificació i en la comunicació pública.

3. Fiscalitat, instruments econòmics i el paper imprescindible dels fons europeus

Diverses intervencions van posar de manifest que la fiscalitat o incentius pot dificultar o afavorir, respectivament, projectes de valorització, circularitat o eficiència. Es va insistir que cal revisar determinats tributs per evitar contradiccions entre objectius ambientals i realitat industrial. La fiscalitat verda hauria d'actuar com un incentiu per a projectes transformadors, no com un fre afegit.

Es va remarcar especialment la importància dels fons europeus. Els projectes estructurals de descarbonització i circularitat —biogàs, valorització avançada, materials crítics, plantes gestores, hidrogen renovable o CCUS— tenen una dimensió que supera de llarg les capacitats financeres autonòmiques. Sense fons europeus, molts d'aquests projectes no seran possibles. El PNI, per tant, haurà d'alinejar-se amb les prioritats de la UE per maximitzar opcions de finançament i assegurar que Catalunya pugui competir per programes com l'Innovation Fund o les convocatòries del Green Deal.

4. Talent, FP i recerca aplicada

En totes dues sessions es va destacar que la transició energètica i circular no és només un repte tecnològic, sinó també de persones. Es va assenyalar que cal reforçar la formació professional, les competències tècniques i la coordinació entre centres tecnològics, empreses i universitats. La R+D aplicada es va descriure com essencial per traslladar tecnologia i coneixement a les PIME, que sovint tenen menys capacitat d'inversió i absorció tecnològica.

5. Síntesi general: un PNI que haurà d'integrar, prioritzar i executar

La indústria reclama una xarxa elèctrica més robusta, una millora substancial de la tramitació administrativa, un marc clar sobre fi de condició de residu i valorització, més força per a la circularitat hídrica i un impuls decidit al biogàs i a la simbiosi industrial. També demana que la fiscalitat actuï com un instrument de facilitació i que s'incentivi la captació de fons europeus.

Un missatge especialment reiterat va ser la necessitat de concentrar recursos en projectes tractors, capaços de generar escala, descarbonització real i efectes d'arrossegament.

També es va demanar tenir una perspectiva territorial i social. Que es tingui en compte els principis de transició justa, i l'esforç de territoris i col·lectius sigui equivalent.

Amb aquests elements, les sessions han dibuixat un mapa clar del camí a seguir: una transició industrial que ha de ser verda, justa i factible, amb instruments adequats, governança coherent i capacitat executiva.

<u>Relació d'algunes iniciatives i mesures proposades en l'Àmbit 1</u>
--

- Mesures de despesa energètica en el transport per carretera, sector logístic
- Potenciar gasos renovables, cogeneració, valorització de residus i CCUS
- Estratègia catalana de CCUS
- Definir el sector químic com a un dels àmbits prioritzats a l'Àmbit 5
- Posicionament com a referents en gestió elèctrica (xarxes intel·ligents, emmagatzematge, eficiència...)
- Parlar dels clústers com a agents de dinamització
- Pressupostos de carboni tenint present competitivitat i inversions
- Mesures de district heating
- Major demanda d'accés a xarxa i desenvolupament de xarxa i subestacions.
- Solucionar la diferència en preu i potència amb el País Basc
- Declaració responsable per accelerar tramitacions

- Fons català per impulsar la descarbonització de la indústria, amb desgravacions fiscals
- Ampliar durabilitat del producte, i parlar de processos de retenció de valor.
- Incidir en cooperació en la cadena de valor, i entre actors que poden (re)utilitzar recursos
- Línia ajuts de cooperació empresarial pre compartir equipaments i infraestructura, i projectes de reparació i reutilització entre empreses, i mercats secundaris de productes.
- Concentrar recursos en poques mesures, però transformadores. Objectiu: incrementar autonomia estratègica
- Projectes empresarials relacionats amb la retirada de l'amiant en coberta i substitució per fotovoltaica.
- Mesures d'economia circular orientada a amiant/fibrociment
- Estudis de la potencial simbiosi industrial en polígons concrets.
- Projecte d'eficiència hídrica a la indústria
- Reconèixer la valorització energètica de residus
- Integrar combustibles renovables derivats dels residus
- Desplegar un pla d'innovació circular: ajuts R+D, ecodisseny i materials reciclats
- Impulsar un esforç de diàleg social i territorial per superar efecte NIMBY
- Crear un banc de recursos estratègics per a la indústria
- Incloure biogas en àmbit circularitat
- Pla de captura i emmagatzematge de CO2

ÀMBIT 2
OCUPACIÓ DE QUALITAT

Introducció

Es constata un desencaix entre els perfils professionals que demanen les empreses i la disponibilitat de talent amb les capacitats requerides. Aquest fet conviu amb una taxa d'atur que es concentra en les persones aturades de llarga durada i les persones joves que s'incorporen al mercat laboral sense una qualificació adequada. Aquesta mancança s'agreuja amb una evolució demogràfica, que farà que en els propers anys es jubili una gran part dels treballadors actuals, i amb uns canvis molt accelerats en els processos productius, que requereixen una actualització permanent de les capacitats.

En les reunions del grup de treball 2 del Pacte Nacional per a la Indústria 2026 sobre ocupació de qualitat, s'han abordat, en primer lloc, diverses qüestions relacionades amb la **formació** i qualificació de les persones treballadores, la qual es considera el principal instrument per abordar el desencaix existent entre oferta i demanda de treballadors qualificats: parlem de la formació professional, la formació universitària, la formació contínua i l'acreditació de competències professionals. Atesa la importància d'aquesta eina, al grup de treball s'ha demanat que hi hagi un eix dins del PNI que abordi de forma específica aquesta qüestió. En segon lloc, s'ha parlat de l'**orientació professional**, com a un altre instrument per incrementar la participació a la indústria d'alguns col·lectius que hi estan poc representats: dones, joves, però també persones més sèniors que provenen d'altres activitats econòmiques. En tercer lloc, s'ha parlat de les **condicions laborals** a la indústria, destacant la importància de la seguretat i salut laborals. La millora d'aquestes condicions s'ha tractat des d'una perspectiva doble: d'una banda, en benefici de les pròpies persones treballadores, i de l'altra, en benefici de les empreses, en tant que les fa més atractives a l'hora d'atraure i mantenir el talent.

Sobre la formació professional (FP)

Amb l'estructura de la l'ocupació industrial en forma de rellotge de sorra, hi ha i hi haurà un dèficit de molts titulats de FP, entre altres perfils professionals. Catalunya disposa de **54 centres integrats d'FP**, que integren els tres sistemes actuals de la formació professional —inicial, contínua i ocupacional— i estan repartits per tot el territori. A més, el país compta amb **sis centres d'FP d'excel·lència**, cinc dels quals estan especialitzats en l'àmbit industrial i un en l'àmbit TIC (dos a Barcelona, dos a Tarragona, un a Lleida i un al Prat de Llobregat), que poden esdevenir referents per al conjunt del sistema.

Des de l'administració, una via per millorar l'encaix entre oferta i demanda és el **desenvolupament de centres d'FP** amb especialització sectorial i forta vinculació territorial. Els centres han de respondre a les necessitats específiques del seu entorn, que poden ser molt diferents de les de l'àrea metropolitana. També cal impulsar els **centres integrats** vinculats a sectors industrials, que actuen com a referents en el seu àmbit i ofereixen una formació completa: cicles formatius de grau mitjà i superior, formació contínua, certificats professionals, acreditació de competències i orientació.

La millora en l'**oferta de places** ha de respondre a les previsions de demanda de titulats, però també s'ha de fer amb criteris d'eficiència, ja que no totes les comarques poden disposar de totes les titulacions. En tot cas, és fonamental tenir en compte les necessitats específiques de les empreses de cada territori. Per tant, no es tracta només d'una qüestió quantitativa (més persones formades), sinó també qualitativa (persones amb les competències tècniques adequades a les necessitats del territori).

A més, es dona el cas paradoxal que en algunes professions existeix demanda empresarial però s'ha arribat a suprimir alguna titulació de FP per manca d'estudiants. Això ens porta a parlar d'**orientació professional**, la qual cosa es tracta més avall.

Es comenta també la importància de desplegar completament la llei d'FP en les formacions A, B, C, D i E. En concret es destaca també la importància de la **FP de grau C** (segons la classificació de la nova *Ley Orgánica 3/2022, de Formación Profesional*), de durada més curta que els cicles formatius de grau mitjà i grau superior i amb una alta vinculació laboral. Aquesta formació pot ser una oportunitat per a joves que vulguin endinsar-se en el món laboral fent una formació bàsica però que els hi pot permetre accedir posteriorment a un cicle de grau mig o superior.

També és imprescindible reforçar les **disciplines STEM** dins la formació professional, i no només en l'àmbit universitari.

D'una banda, i pel què fa a les empreses, per avançar cap a una FP més orientada a la demanda, cal millorar la **connexió entre els centres i el teixit empresarial**. Les empreses han de conèixer millor els mecanismes de col·laboració existents. I l'administració ha de fer més esforç per apropar-se a les empreses i donar-los a conèixer aquestes eines. En definitiva, cal reforçar la col·laboració públicoprivada.

Tot i que existeixen diversos informes de prospecció i prospectiva que identifiquen les necessitats formatives dels sectors industrials i la resposta que les diferents famílies professionals poden oferir, es demana més agilitat en la seva actualització. Les necessitats de les empreses evolucionen ràpidament i cal que els currículums s'adaptin a la mateixa velocitat. Per això, és imprescindible establir una **revisió curricular contínua** amb la participació de gremis, associacions empresarials, clústers, cambres i col·legis professionals. Aquesta col·laboració permetria disposar de currículums més actualitzats, millorar la planificació de l'oferta formativa, així com també orientar millor els diferents col·lectius cap a les demandes existents.

Un altre dels instruments clau per millorar la connexió entre empreses i centres és la figura del **tutor mancomunat**, prevista a la nova llei d'FP. Aquesta figura pot canalitzar les demandes empresarials a través de les organitzacions sectorials i territorials, i assumir les funcions de tutor d'empresa quan aquesta no pot designar-ne un de propi —com és el cas de moltes pimes o empreses amb poca experiència en FP dual. Amb la generalització de la FP dual, serà cada cop

més necessari disposar d'empreses preparades per acollir estudiants en pràctiques.

Un dels obstacles per a la incorporació d'estudiants en pràctiques a les empreses és la normativa de prevenció de riscos laborals, que limita l'accés de **menors d'edat** a determinades activitats. Es demana una revisió d'aquesta normativa per evitar que esdevingui una barrera per a la realització de les pràctiques, ara que tota l'FP serà dual.

Finalment, a banda de millorar la col·laboració públicoprivada cal també **alinejar totes les estratègies de govern** (Formació Professional, Agència FPCAT i Empresa).

Sobre l'educació universitària

La millora de la formació condueix a la millora de la productivitat, però existeixen barreres per a que es produeixi correctament aquesta cadena de transmissió de la universitat a l'empresa i hi ha massa distància entre allò que demanen les unes i el que ofereixen les altres. D'altra banda, es fa notar que les empreses també disposen de coneixement i també formen, a vegades van fins i tot per davant de les universitats. Per tant, cal **afavorir la connexió entre empreses, sobretot PIMEs, i universitats**.

Es constata que ja hi ha actuacions que són exitoses, com els doctorats industrials o els DIHs, i que cal seguir desenvolupant-les amb alguns ajustos. Però a més d'aquestes iniciatives, es proposa obrir els laboratoris, infraestructures singulars i els serveis científicotècnics a les empreses, per actuar com espais de validació i **prototipat industrial** per a PIMEs i startups.

A banda de la millora de la productivitat, les universitats també poden contribuir a la sobirania tecnològica. Cal disposar de recursos per tirar endavant determinades tecnologies sense dependre de països tercers i cal que el talent vagi alineat amb aquesta sobirania tecnològica, com per exemple, en el cas dels semiconductors, la IA i ciberseguretat. Per aconseguir-ho d'una manera eficient cal disposar d'un bon mapa de **titulacions actualitzat**.

Però el cert és que les demandes per part de les empreses són molt més dinàmiques que les variacions en els currículums dels graus i màsters. Per salvar aquesta distància, hi ha un altre tipus de formació, com són les **microcredencials**, on pot ser molt més fàcil incloure la participació de les empreses, però cal fer-ho de manera ordenada i coordinada entre totes les universitats i prioritzant.

Sobre formació contínua i competències digitals

La formació contínua a les empreses és una eina clau per mantenir la competitivitat i l'adaptació als canvis del mercat. La formació contínua serveix per actualitzar coneixements, adquirir noves competències i fomentar la innovació. A més, contribueix a millorar la motivació i la retenció del talent. Totes dues coses tenen un impacte directe sobre la productivitat.

La formació contínua abasta un ventall molt ampli de matèries, però per l'acceleració del canvi tecnològic i la manca de talent que afronta el teixit industrial, el debat s'ha centrat en les competències digitals específiques per a la indústria.

De cara millora la formació en competències digitals cal entendre en quin moment tecnològic ens trobem: més enllà de la IA generativa, amb implicacions directes en alguns processos industrials, ara estem davant de l'arribada de la **IA agèntica**, que es refereix a sistemes de IA amb capacitat per percebre el seu entorn i prendre decisions i actuar per si mateixos, enlloc dels models tradicionals, que responen a instruccions específiques. La IA agèntica tindrà un gran **impacte en el nucli productiu** de l'empresa fins el punt que ja s'està parlant de la dualitat de forces de treball "humanes" i forces de treball "agèntiques". Al costat de tot això continuarem tenint el conjunt de les tecnologies digitals que conformen la indústria 4.0 avançant decididament, entre les quals destaca la **robòtica**, cada vegada més cognitiva i amb més connexions amb aquesta IA agèntica.

D'entre les **capacitats bàsiques** que cal desenvolupar destaca: la capacitat de navegar i cercar informació tècnica; coneixements bàsics sobre connectivitat, xarxes i sensors en entorns IoT industrial; coneixement i conscienciació dels problemes bàsics de ciberseguretat; i coneixement dels nivells d'automatització de la indústria 4.0; així com algunes "softskills" com per exemple: gestió de projectes industrials, mentalitat orientada a dades, no tenir por al canvi, motivació per a un aprenentatge continu, etc.

Entre les **capacitats avançades** destacariem: ús d'eines *no-code / low-code*, de manera que les persones poden crear les seves pròpies eines digitals, ajustades als seus processos i necessitats, amb una mínima formació digital; també un coneixement bàsic de la IA en l'entorn industrial amb alguns elements principals pel seu impacte en l'operativa: MLOps i IA, robòtica i IA (robòtica col·laborativa) i IA agèntica.

En aquest context és fonamental disposar d'una metodologia sistemàtica que permeti mantenir un **ritme de formació constant**. També és fonamental la col·laboració público-privada entre empreses, organismes públics competents i actors especialitzats (com centres tecnològics, DIH4CAT, etc.). És a dir es tracta de pensar en com desenvolupar aquests continguts aplicats a les necessitats de l'empresa.

Sobre l'acreditació de competències

Per abordar la coneguda estructura del rellotge de sorra dels ocupats a la indústria i poder respondre de manera més àgil a les necessitats de les empreses, un altre aspecte rellevant a incorporar al Pacte és **l'acreditació de competències**. Un aspecte molt favorable de l'acreditació és que es pot complementar amb una formació modular com la FP de grau C per arribar a un títol de grau mitjà o superior.

Aquest instrument pot resultar especialment interessant per a persones que viuen en **territoris** sense fàcil accés a un centre de FP o per a persones amb **atur de llarga durada** o persones **sèniors** que tinguin molts anys d'experiència en una determinada professió però sense titulació.

També s'esmenta que cal potenciar la **figura de l'aprenent**, especialment en territoris petits on no hi ha centres de formació amb totes les titulacions. Aquesta figura pot ser una via d'accés a la formació per a joves que no opten per una titulació formal d'FP però que volen formar-se treballant en una empresa, amb una remuneració progressiva.

Sobre l'orientació professional

L'evolució demogràfica fa que els propers anys es jubilaran moltes persones i costarà trobar professionals que vulguin treballar a la indústria. Cal doncs intensificar els esforços per **atraure** cap a la indústria aquells col·lectius que de forma natural no tenen tendència a escollir aquest sector per treballar-hi: per exemple, persones joves que escullen una professió; dones que han treballat en altres activitats; sèniors i altres persones que potser han estat expulsades d'altres sectors.

Hi ha diversos **tipus d'orientació professional**, que donen resposta als diversos col·lectius esmentats: hi ha una orientació enfocada a l'àmbit educatiu ("Què estudio?"), una orientació professional ("De què vull treballar?") o una orientació encaminada a millorar l'ocupabilitat o trobar una feina més adequada a les preferències, com per exemple, la que ofereix el SOC. Cal entendre les diferències perquè les organitzacions responsables d'una orientació o altra són diferents, així com també tota la feina de prospecció que hi ha associada, és a dir, la feina d'anar a les empreses per buscar pràctiques per als estudiants o per buscar oportunitats laborals.

Pel què fa als joves, cal una orientació professional per **generar vocacions**, és a dir, posar en coneixement de les persones que aquest sector ofereix millors salaris i menys temporalitat que la mitjana de sectors econòmics, i també el valor que ofereix al conjunt de la societat, en termes de valor afegit, innovació, etc..

En **etapes avançades**, es proposa fer visites escolars a la indústria, organitzar activitats amb empreses (que aquestes acullin professorat o persones orientadores dels centres de FP per donar-los a conèixer les darreres actualitzacions tecnològiques). Una altra manera d'atraure l'interès per la indústria és que les empreses proposin **reptes d'innovació** a les aules, que els estudiants han de resoldre.

Però es considera que on cal abocar molts més esforços és en la **primària** per generar vocacions i no tant en etapes posteriors en què les decisions sobre el futur professional ja estan més avançades. Doncs "les persones no poden prendre una decisió d'unes ocupacions que no coneixen". En aquest sentit es proposa fer visites escolars a la indústria i afavorir la participació de personal expert de la indústria en activitats formatives a l'aula. És molt important que aquesta orientació es faci per part d'empreses o organitzacions empresarials,

patronals, cambres, clústers, etc..., més que no pas per mitjà dels propis professors. Aquesta orientació professional per generar vocacions requereix una mirada llarga, anticipant l'escassetat que es pot produir en el futur i que és difícil de revertir a curt termini.

A banda dels joves, també cal incentivar la participació de **dones** a la indústria, que actualment es troben infrarepresentades. No només als alts càrrecs, sinó a tots els nivells i a totes les professions. En primer lloc, per incrementar l'interès de dones, noies i nenes a les professions industrials, cal començar a la primària. En aquest sentit, l'Escola del Treball ha rebut un premi per acostar les vocacions industrials i la informàtica a nenes de primària i es pot considerar un model replicable a molts més centres de cara començar a veure resultats. Una de les principals barreres és la dificultat per aconseguir que les empreses participin en aquests processos i per tirar-ho endavant cal implicació de tots els agents: administració, sindicats, patronals, centres educatius, etc... En edats més avançades, es pot incrementar la presència de dones a la indústria a partir del *reskilling* de dones que provenguin d'altres sectors i que es vulguin incorporar a la indústria.

L'orientació professional encaminada a **millorar l'ocupabilitat o trobar una feina més adequada** a les pròpies preferències es duu a terme des dels serveis públics d'ocupació (xarxa d'oficines del SOC i serveis locals d'ocupació). L'orientació ha de garantir-se al llarg de tota la vida de les persones i no només en les fases en què s'està a l'atur i, per aconseguir-ho, hi ha d'haver un canvi de mentalitat d'empresa i persones treballadores; ha d'estar alienada amb la detecció de les necessitats que tenen les empreses i això requereix un diàleg continu; ha d'estar integrada amb el sistema de FP i amb la formació al llarg de la vida per tal de promoure una ocupació de qualitat; i s'ha de desenvolupar amb proximitat a les persones, les quals disposen d'una persona tutora dins dels serveis públics d'ocupació; també s'ha de desenvolupar amb proximitat a les empreses, en el marc de la concertació territorial i atenent a les particularitats dels diferents territoris.

Des del teixit empresarial es demana una **orientació professional més específica** ja que, dins un mateix sector, conviuen activitats molt diferents amb necessitats molt diferents. La compartició de la informació és clau per tal que tot el sistema funcioni i aquí hi té un rol important l'historial d'ocupació. S'elabora un perfil professional i, sobre la base del tractament de la informació, s'elabora un **pla d'actuació personalitzat** amb alternatives formatives, ocupacionals o d'emprenedoria.

Des de l'Agència FPCAT s'està treballant en un model d'orientació per tal que al sistema hi hagi **molt més agents** que puguin contribuir-hi: centres FP integrats (que tenen obligació de tenir serveis d'orientació professional), Centres d'Innovació i Formació Ocupacional (CIFOs) del SOC, escoles agràries, centres privats i concertats, i el programa PROJECTA'T del CFCC. De manera que es treballa molt més en el territori.

Sobre les condicions de treball

Per qualitat del treball avui s'ha de considerar, a més de les clàssiques condicions de seguretat, salut, benestar, conciliació, etc... (és a dir, tot aquell seguit de garanties que ja venen determinades per l'estatut dels treballadors i per la negociació col·lectiva), també cal considerar un conjunt de circumstàncies que tenen a veure amb la **motivació**, la retribució salarial i l'emocional, la satisfacció professional, l'ambient social, l'espai físic, l'aprenentatge i la realització humana a través del treball. Tot això contribueix a una realització exitosa de la missió de l'empresa, amb conseqüències evidents també en la **productivitat**.

En el context de les transicions, és a dir, de la transformació i reconversió de l'activitat de l'empresa o del seu model de negoci, es fa més necessari que mai la implicació i la **complicitat de les persones treballadores** en un full de ruta per dur a terme aquests canvis. No es tracta tant de mantenir la vigilància d'unes condicions de treball pactades entre les parts, sinó també de crear un escenari d'acords que acompanyin la transformació dels objectius i les activitats empresarials, però també dels llocs de treball, les competències i les qualificacions necessàries per dur-les a terme i les dinàmiques de treball (com el teletreball, els horaris diferents, la qualitat del temps, etcètera). A diferència de l'empresa clàssica, avui la creació de valor en els processos productius es troba principalment en les tasques relacionals, en el coneixement, la gestió, les habilitats relacionals a les persones, perquè aquest és el **valor que aporta el treball per sobre de l'execució d'automatismes o de màquines**. En conseqüència, i per augmentar la productivitat, les condicions de treball i la qualitat de l'ocupació prenen cada cop més importància, contribuint així a mantenir la motivació de treballadors i treballadores i retenir el talent.

Les condicions de treball, entre altres aspectes, tenen molt a veure amb la participació dels treballadors en temes que afectin a l'organització del treball i els seus llocs de treball. En aquest sentit s'ha proposat l'**elaboració d'un pla de transició d'empresa** coparticipat entre els representants dels treballadors i les empreses, on es defineixin les condicions necessàries per a la transició, com per exemple les activitats formatives, els canvis de lloc de treball, els nous processos i tot allò que d'alguna manera impacti en l'ocupació i en el treball. Es demana que es condicioni la percepció de subvencions i ajuts públics derivats d'aquest Pacte Nacional a la presentació d'un pla de transició d'empresa. Aquest pla hauria de descriure el procés de transformació pel qual se sol·licita l'ajut o subvenció i els impactes previstos en l'ocupació i les condicions de treball, acreditant la informació, consulta i participació de la responsabilitat legal dels treballadors.

Pel què fa als **salaris**, encara que són força superiors a la indústria que al conjunt de sectors econòmics (34.000 vs 29.000 euros), es posa de relleu el diferencial existent respecte els països de l'entorn i entre homes i dones. Un nivell salarial més alt pot contribuir a atraure i retenir talent en general. En aquest sentit es planteja l'existència d'un salari mínim de referència a Catalunya. I es manifesta que cal avançar en paral·lel en la millora salarial i en la millora de la productivitat, on també existeix un diferencial respecte a països de l'entorn, eliminant els obstacles existents, que es fan molt més evidents en les empreses més petites.

Es comenta sobre la possibilitat de flexibilitzar el topall **d'hores extres** que poden fer les persones treballadores a les empreses, ja que es fa fixar en un moment en què hi havia un alt nivell d'atur, que no es l'actual. Això pot beneficiar aquells treballadors disposats a treballar més hores i alhora permetre que les empreses puguin incrementar la producció, encara que no trobin nova mà d'obra al mercat de treball. En aquest sentit s'argumenta que per flexibilitzar aquest topall, les empreses haurien de fer efectiu el pagament de totes les hores extres realitzades, ja que segons l'EPA, el 42% no es paga. Aquestes hores treballades i no remunerades impedeixen que hi hagi més persones que deixen d'estar a l'atur.

Relacionat amb la mancança de personal, s'ha parlat també de l'"**absentisme**" que, mentre per alguns és un concepte difús des del punt de vista jurídic, per altres constitueix un problema que s'ha agreujat respecte els nivells anteriors a la pandèmia, sobretot pel què fa a incapacitats temporals per contingències comunes, cosa que s'ha relacionat amb la falta de personal que hi ha al mercat de treball. Finalment s'han aportat dades per tal de concretar aquest concepte: actualment estem en unes 10 hores no treballades per persona i mes, mentre que al 2010 eren 8. I d'aquestes hores no treballades, el 25% són permisos (ex. maternitat,...) i 75% són per incapacitats temporals.

En qüestió de **temporalitat**, es comenta el sector industrial presenta una taxa de temporalitat del 6,8%, força més baixa que el conjunt de l'economia (12,2%). Aquesta dada és compatible amb el fet que la indústria tingui una elevada taxa de rotació, doncs els que estan en situació de temporalitat roten més que en altres sectors i això es relaciona amb un ús intensiu d'empreses de treball temporal, cosa que perjudica la productivitat industrial.

La millora de la **mobilitat per accedir al lloc de treball** és un factor directament relacionat amb les condicions de treball, tant pel temps que s'hi dedica com perquè pot tenir un risc associat.

Es proposa utilitzar l'**índex de qualitat en el treball** com a indicador adequat per analitzar el desenvolupament de les condicions de treball.

Sobre la sinistralitat

Amb dades dels darrers cinc anys, el sector de la indústria a Catalunya concentra aproximadament un 20% dels accidents de treball amb baixa, el 23% dels accidents sense baixa i el 35% de les malalties professionals. Aquestes xifres superen de molt el pes que tenen els afiliats en aquest sector respecte el total de l'economia (13%), cosa que indica una **incidència rellevant de sinistralitat a la indústria**.

Gener a setembre del 2025 s'han produït uns 15.000 accidents en jornada de treball a la indústria, un 2% menys que el mateix període de l'any passat. No obstant això, han augmentat molt els accidents greus i mortals: un 4% (en concret, els mortals han pujat de 7 a 15).

Destaca especialment la sinistralitat al sector alimentari (20%) i a la fabricació de productes metàl·lics (16%). Els accidentats són sobretot homes (83%), que tenen entre 35-54 anys (2/3) i la gran majoria són assalariats. El 97% són assalariats amb un contracte fix.

Per tipologia d'accidents, destaquen els sobreessforços: una quarta part del total d'accidents són relacionats amb el sistema musculoesquelètic; seguit dels xocs o cops, sobretot caigudes d'altura. I si ens centrem en els accidents mortals, la meitat són per caigudes d'altura.

Passant ràpidament a les malalties professionals de la indústria, es van realitzar uns 800 comunicats anuals de malalties professionals que suposen el 31% del total de malalties comunicades a Catalunya. La majoria també es deuen a sobreessforços, moviments repetitius i postures forçades.

Es manifesta que molts accidents es poden evitar amb una correcta implementació de les **mesures preventives**: a banda de millorar les condicions de treball, cal integrar la cultura preventiva i la prevenció en totes les actuacions de les empreses; i cal avançar en la identificació i avaluació de riscos sobre la base dels llocs concrets d'aquella empresa i d'aquella indústria (no genèriques). I aquí hem d'incorporar també l'augment dels **riscos psicosocials**, els clàssics de tota la vida i els que estan apareixent a amb les noves formes de treball.

La **formació sobre riscos laborals** és cada vegada més present als centres de FP i als cursos i els estudiants ho prenen amb consideració. Això és important perquè quan s'incorporin a l'empresa puguin protegir-se adequadament i demanar que se'ls faciliti la protecció adequada. En aquest aspecte s'ha evolucionat molt i hi ha molts centres de FP certificats amb la ISO 40.001, de seguretat i salut en el treball.

<u>Relació d'algunes iniciatives i mesures proposades en l'Àmbit 2</u>
--

Formació professional (FP)

- Desenvolupar més els centres d'FP amb especialització sectorial i vinculació territorial, per tal que puguin donar millor resposta a les necessitats específiques del seu entorn. En concret, impulsar centres integrats vinculats a sectors industrials (inclouen la FP inicial, contínua i ocupacional).
- Planificar l'oferta de places tenint en compte la demanda de titulats, però amb criteris d'eficiència i adaptació a les necessitats empresarials de cada territori.
- Reforçar disciplines STEM dins la FP.
- En els casos amb una elevada demanda empresarial però amb poc interès per part dels potencials estudiants, cal treballar més en l'orientació professional.
- Desplegar completament la nova llei d'FP, amb especial atenció a la formació de grau C, que ofereix una via curta i molt vinculada al món laboral.
- Alinear més les estratègies de govern (Formació Professional, Agència FPCAT i Empresa).

- També cal establir mecanismes de col·laboració més estrets entre centres i empreses, amb currículums revisats de manera contínua i amb la participació d'associacions empresarials, gremis, clústers, cambres, etc.
- Generalitzar la figura del tutor mancomunat per canalitzar demandes empresarials i facilitar les pràctiques, sobretot en el cas de PIMEs que no poden dedicar tants recursos a la FP dual.
- Revisar la normativa de prevenció de riscos laborals per facilitar les pràctiques en FP dual en els casos de les persones menors d'edat.

Educació universitària

- Obrir els laboratoris, infraestructures singulars i serveis científicotècnics de les universitats a les empreses, sobretot les PIMEs, per a validació i prototipat industrial.
- Actualitzar el mapa de titulacions per tal que les titulacions estiguin alineades amb les necessitats dels sectors estratègics (semiconductors, IA, ciberseguretat), cosa que ajuda a promoure la sobirania tecnològica.
- Que les microcredencials recullin, de manera ordenada i coordinada entre universitats, les demandes que es fan des del teixit industrial.

Formació contínua i competències digitals

- Desenvolupar una metodologia per mantenir un ritme constant de formació de les persones treballadores a la indústria de manera que el canvi tecnològic es vagi incorporant de manera sistemàtica.
- Reforçar la col·laboració públicoprivada entre empreses, organismes públics i actors especialitzats (centres tecnològics, DIH4CAT, etc.) per tal de desenvolupar una formació adequada a les necessitats de les empreses.

Acreditació de competències

- Afavorir l'acreditació de competències en el cas de persones sense un accés fàcil a un centre de FP o per a persones en atur de llarga durada o sèniors amb molts anys d'experiència en una determinada professió però sense una titulació.
- Potenciar la figura de l'aprenent en territoris petits sense oferta completa de titulacions.

Orientació professional

- Intensificar esforços per atraure joves, dones, sèniors i persones a l'atur cap a la indústria. Cal diferenciar els tipus d'orientació (educativa, professional, ocupabilitat) i coordinar els agents responsables. Cal implicar empreses i organitzacions empresarials en l'orientació professional. Cal que l'orientació professional es faci al llarg de tota la vida.
- Pel què fa a l'educació primària, organitzar visites escolars a la indústria i afavorir la participació de personal expert de la indústria en activitats formatives a l'aula.
- Pel què fa a etapes més avançades, organitzar visites escolars, activitats amb empreses (que les empreses acullin professorat o persones orientadores dels centres d'FP) i reptes d'innovació a les aules.
- Incentivar la participació de dones a la indústria amb programes des de primària i *reskilling*.

- Pel què fa a l'orientació per a l'ocupabilitat, cal una orientació professional més específica ja que, dins un mateix sector, conviuen activitats molt diferents amb necessitats molt diferents.
- Implementar un model d'orientació amb participació de més agents (centres FP integrats, CIFOs, escoles agràries, centres privats, programa Projecta't, etc).

Condicions de treball

- Elaborar plans de transició d'empresa coparticipats entre empreses i treballadors, vinculats a ajuts públics.
- Plantejar l'existència d'un salari mínim de referència a Catalunya, més elevat que l'actual per reduir la bretxa respecte a països de l'entorn. Avançar en paral·lel en la millora salarial i de la productivitat.
- Estudiar la flexibilització del topall d'hores extres, garantint el pagament de totes les hores realitzades, ja que les hores treballades i no remunerades impedeixen que hi hagi més persones que deixin d'estar a l'atur.
- La mobilitat per accedir al lloc de treball (accés als polígons, rodalies, etc) és un altre factor clau que pot contribuir a la millora de les condicions de treball.
- Utilitzar l'índex de qualitat en el treball com a indicador de la millora de les condicions laborals en el marc del PNI 2026-30.

Sinistralitat

- Integrar la cultura preventiva en totes les actuacions empresarials.
- Avançar en la identificació i avaluació de riscos específics per empresa i indústria.
- Reforçar la formació en prevenció de riscos laborals als centres de FP.

ÀMBIT 3
INNOVACIÓ I COMPETITIVITAT

Introducció

El Grup de Treball d'Innovació i Competitivitat s'ha constituït en el marc del Pacte Nacional per a la Indústria de Catalunya amb la finalitat d'analitzar, debatre i proposar mesures per reforçar la capacitat innovadora del teixit productiu català i consolidar la seva competitivitat en un entorn global en profunda transformació. El Grup de Treball d'Innovació i Competitivitat del Pacte Nacional per a la Indústria ha desenvolupat, al llarg de les dues sessions específiques una intensa activitat de debat i reflexió amb la participació d'agents econòmics, socials, acadèmics i institucionals.

El punt de partida compartit és que **Catalunya és una regió “strong innovator”** segons els indicadors europeus, amb un ecosistema tecnològic dinàmic i un teixit empresarial amb una forta vocació d'adaptació. No obstant això, el ritme accelerat dels canvis tecnològics, la necessitat de reduir les emissions, els nous patrons de consum i producció, i la creixent competència internacional exigeixen renovar i reforçar les polítiques d'innovació, internacionalització i dimensió empresarial.

Hi ha consens en el fet que **cal augmentar la inversió en R+D empresarial**, millorar la transferència de coneixement i enfortir els mecanismes de col·laboració entre els actors del sistema d'innovació. L'objectiu final és garantir que la indústria catalana pugui competir amb èxit en la nova economia verda, digital i global.

Les sessions de treball han posat de manifest la correlació entre **innovació, internacionalització i competitivitat**, i han coincidit a assenyalar que les empreses que inverteixen en recerca, tecnologia i digitalització són també les que exporten més, generen més ocupació qualificada i resisteixen millor els canvis econòmics. Per tant, la innovació s'ha consolidat com **un eix estratègic de política industrial** i com un factor determinant per a la prosperitat del país.

En aquest marc, el Grup de Treball ha estructurat la seva anàlisi entorn de tres grans eixos que, de manera complementària, defineixen les bases d'una estratègia industrial moderna: **la innovació i la R+D, la dimensió i el finançament empresarial, i la internacionalització i l'autonomia productiva**.

Eix 5: Innovació i R+D

La innovació és l'eix vertebrador de la competitivitat industrial catalana. Tot i que el teixit productiu del país compta amb una base tecnològica sòlida i una àmplia xarxa d'agents d'R+D, encara hi ha un marge de millora important en la inversió en recerca i en la seva transferència al mercat. Les dades mostren que Catalunya se situa en un nivell intermedi-alt dins de la classificació europea, però per consolidar aquesta posició cal incrementar la despesa en R+D privada i fomentar una innovació més oberta, col·laborativa i orientada a resultats.

El Grup de Treball ha identificat la necessitat d'impulsar **mecanismes estables de col·laboració** entre universitats, centres tecnològics i empreses, amb especial atenció a la transferència de coneixement i a la creació de projectes

conjunts d'alt impacte. Això inclou la millora dels instruments que connecten la recerca amb l'aplicació industrial, i la consolidació de plataformes d'innovació oberta que permetin a les empreses, especialment les pimes, accedir a capacitats tecnològiques avançades.

En paral·lel, es considera essencial **ampliar els recursos destinats a R+D empresarial** i facilitar l'escalat industrial de solucions innovadores. Massa sovint, els projectes de recerca i desenvolupament queden atrapats en fases inicials sense arribar a transformar-se en productes o processos industrials competitius. Per superar aquesta bretxa, es proposa crear **infraestructures tecnològiques d'escala preindustrial** i programes específics que ajudin a portar les innovacions des del laboratori fins a la planta de producció.

La **digitalització industrial** ocupa també un lloc central dins d'aquest eix. L'adopció de tecnologies com la intel·ligència artificial, la robotització, la fabricació additiva o l'ús avançat de dades permet millorar la productivitat, reduir costos i garantir una producció més sostenible. Catalunya disposa actualment de més de 1.400 empreses expertes en tecnologies industrials, però cal assegurar que aquest potencial tecnològic arribi a tot el teixit productiu i no es concentri únicament en grans empreses o sectors punters. A més, cal trobar la manera de connectar les grans empreses tractores en l'àmbit digital amb les start-ups que disposen de projectes en aquest camp que sovint no troben inversors.

Finalment, el grup ha subratllat la importància del **talent i la formació** com a factors determinants per a la innovació. La manca de professionals especialitzats en àrees estratègiques, com la és un dels principals obstacles per al creixement tecnològic. Per això, cal reforçar els programes de formació tècnica i dual, i promoure iniciatives per atreure i retenir talent altament qualificat.

En síntesi, l'eix d'innovació i R+D defensa una aposta clara per consolidar Catalunya com un territori capaç de generar, transferir i aplicar coneixement amb rapidesa i eficàcia, situant la tecnologia i la sostenibilitat com a motors de la competitivitat.

Eix 6: Dimensió i Finançament Empresarial

Un dels reptes històrics de la indústria catalana és la reduïda dimensió mitjana de les seves empreses. Tot i la seva capacitat d'adaptació i resiliència, la fragmentació del teixit productiu limita sovint l'accés al finançament, la inversió en R+D i la internacionalització. Augmentar la dimensió empresarial és, per tant, una condició necessària per guanyar competitivitat i reforçar la presència global de la indústria catalana.

El Grup de Treball ha posat de manifest la importància de crear instruments específics per a start-ups, microempreses i petites empreses, diferenciats dels instruments que necessiten les mitjanes i grans empreses.

Pel que fa al **finançament**, s'ha detectat una mancança persistent de recursos per cobrir la demanda real d'innovació i creixement. Per revertir aquesta situació, es proposa reforçar els instruments públics i mixtos de finançament industrial,

simplificar els procediments administratius i millorar la coordinació entre els diferents programes d'ajuts. També es considera prioritari potenciar la **compra pública innovadora** com a eina per estimular la demanda de solucions tecnològiques i donar suport a les empreses emergents.

En aquest eix també s'ha debatut sobre la necessitat de **millorar la governança i l'eficiència dels programes d'ajut**, assegurant una tramitació més àgil i predictable. L'excés de complexitat burocràtica pot frenar iniciatives d'alt valor afegit, especialment entre les pimes, que sovint no disposen dels recursos humans ni del temps per seguir processos administratius llargs i canviants.

El finançament, a més, no només ha de cobrir la inversió inicial, sinó també facilitar l'escalabilitat i la consolidació de les empreses innovadores. Per això, es recomana reforçar els **fons de capital risc i les línies de crèdit especialitzades** en projectes industrials, així com promoure la participació d'inversors privats i institucionals que comparteixin una visió de llarg termini sobre el desenvolupament productiu del país.

Eix 7: Internacionalització i Autonomia Productiva

La internacionalització és, alhora, un indicador i un motor de competitivitat. Les empreses catalanes que innoven, exporten més; i les que exporten, innoven més. Aquest cercle virtuós és clau per consolidar un model industrial obert al món, capaç de generar valor i de connectar-se a les grans cadenes de subministrament globals.

El Grup de Treball ha coincidit en la necessitat de reforçar les polítiques d'internacionalització amb una visió estratègica i coordinada, que combini la **presència exterior** amb el **desenvolupament d'autonomia productiva** en sectors crítics. En un context de tensions geopolítiques i dependències tecnològiques, és fonamental que Catalunya mantingui la seva obertura exportadora, però que alhora assegurï capacitats pròpies en àmbits clau. Per això, es proposa coordinar les diferents estratègies plantejades en atracció d'inversions i internacionalització de l'empresa catalana amb el Pacte Nacional per a la Indústria.

La **sobirania digital i tecnològica** és un altre element central d'aquest eix. La dependència d'altres països en matèria de components, programari o tecnologia avançada pot suposar un risc per a la competitivitat i la seguretat econòmica. El grup aposta per desenvolupar capacitats pròpies en àrees estratègiques, tot integrant la indústria catalana en les aliances europees de valor i en els projectes de nova generació vinculats a la transició verda i digital.

En definitiva, la internacionalització ha de ser entesa no només com un procés comercial, sinó com una **estratègia global de posicionament industrial**. Una estratègia que connecti la innovació amb l'obertura exterior, que promogui la cooperació entre empreses i institucions, i que situï Catalunya com un actor rellevant en la nova economia europea de la innovació.

Conclusions generals

Les conclusions del Grup de Treball d'Innovació i Competitivitat apunten cap a una mateixa direcció: **la necessitat d'una aposta clara, sostinguda i compartida per la innovació tecnològica, la dimensió empresarial i la projecció internacional** de la indústria catalana.

La innovació ha de ser el motor del canvi, i cal dotar-la dels recursos i instruments adequats per transformar el coneixement en competitivitat. La dimensió i el finançament empresarial són condicions indispensables per a la consolidació d'un teixit industrial fort, resiliència i capaç d'assumir riscos. I la internacionalització, entesa com a connexió global i com a exercici d'autonomia estratègica, és el camí per assegurar el futur industrial del país.

Finalment, el Grup de Treball subratlla la importància de la **col·laboració públic-privada**, la **simplificació administrativa** i la **governança compartida** com a factors crítics per accelerar la transformació industrial. Catalunya disposa del talent, la capacitat i l'experiència per avançar cap a un model productiu més competitiu, sostenible i obert al món. El repte, ara, és convertir aquest potencial en resultats tangibles, amb polítiques coordinades, objectius mesurables i compromisos compartits.

<u>Relació d'algunes iniciatives i mesures proposades en l'Àmbit 3</u>
--

- Coordinar el Pacte Nacional per a la Indústria amb el Pacte pel Talent Digital.
- Vincular l'increment en el nombre d'investigadors amb un canvi en el sistema de reconeixement dels professionals universitaris.
- Augmentar el pressupost dels instruments d'innovació d'ACCIÓ
- Incorporar l'efecte en l'ús de recursos (energia, aigua...) de les empreses intensives en R+D.
- Incorporar el "dividend digital" i la "plusvàlua de dades" en els nous models de negoci a partir de les dades
- Incorporar l'existència d'un reglament d'Intel·ligència Artificial de la UE i de la normativa de plataformes digitals.
- Crear una Agència de la Intel·ligència Artificial
- Incorporar la ciberseguretat a la cultura de l'administració i de l'empresa
- Coordinar el Pacte Nacional per a la Indústria amb el Pacte pel Talent Digital i el Pacte per a la Societat del Coneixement
- Simplificar la fragmentació del suport a la innovació: creació d'un portal integral amb tots els instruments de suport
- Incorporar una actuació específica sobre els reptes i oportunitats de la IA
- Crear un fons d'inversió per al foment de la indústria digital.
- Incorporar instruments específics en cada TRL, per augmentar-lo
- Detectar gaps en el talent relacionat amb les noves tecnologies digitals

- Crear un organisme per a l'acceleració de processos regulatoris a Catalunya
- Incloure una actuació sobre "mentoria inversa" a on investigadors de les universitats van a l'empresa a analitzar quines millores potencials podrien incorporar
- Incloure el paper dels clústers dins l'ecosistema d'innovació
- Incorporar un instrument específic per al creixement de les startups amb producte
- Marc d'incentius per a universitats i empreses per al suport a l'emprenedoria
- Crear mecanismes de connexió entre inversors d'empreses digitals amb emprenedors catalans.
- Promoure l'emprenedoria a diferents punts del territori.
- Segmentar les actuacions dirigides a microempreses i pimes de les que es dirigeixen a mitjanes i grans
- Connectar el Beyond Catalonia amb aquest PNI
- Connectar les inversions estrangeres asiàtiques amb els proveïdors locals
- Incorporar objectius estratègics al PNI
- Incorporar en el PNI l'estratègia de l'espai
- Incorporar en el Pacte aquells instruments que, malgrat no siguin competència de la Generalitat, milloren la competitivitat de la indústria catalana.
- Vigilar la possible nova Llei d'Indústria i els seus òrgans participatius, per fomentar-ne la representació catalana..

ÀMBIT 4

INFRAESTRUCTURES I SÒL INDUSTRIAL

Eix 8. Sòl Industrial

Catalunya ha estat, històricament, un país industrial. La seva força no ha vingut tant de les matèries primeres com del talent, la iniciativa i la capacitat de fer indústria. Si les colònies tèxtils van ser els primers “polígons” del país, avui ens trobem davant la necessitat de repensar què vol dir fer indústria al segle XXI i quin paper han de jugar les àrees industrials en aquesta nova etapa.

Avui hi ha més de mil quatre-cents polígons industrials a Catalunya, on s’hi concentren més de quaranta-cinc mil empreses. Aquesta capillaritat demostra la diversitat del teixit productiu català, però també fa evident la fragmentació i la manca d’una estratègia global. En molts casos, les infraestructures i els espais s’han quedat enrere. Els polígons del segle passat ja no responen a les necessitats actuals d’una indústria més tecnològica, més sostenible i més interconnectada. El repte és doble: **transformar l’existent i crear nou sòl adequat** per a una nova generació d’activitats.

La transformació dels polígons antics és urgent. L’urbanisme vigent, hereu d’una legislació dels anys setanta, dificulta la renovació i adaptació d’aquests espais. Calen instruments legals i administratius àgils que permetin reurbanitzar, densificar i reordenar els espais productius. Els polígons no poden continuar sent “no-llocs”: han d’esdevenir entorns integrats amb la ciutat, amb serveis per a les persones, transport públic, mobilitat segura, espais verds, punts de recàrrega elèctrica i gestió compartida de residus i energia. Cal, en definitiva, convertir-los en **espais de benestar i de treball digne**.

Alhora, hi ha una demanda creixent de sòl per a activitats industrials estratègiques —grans parcel·les ben connectades, properes a infraestructures ferroviàries i portuàries, i a nuclis urbans amb mà d’obra qualificada. Catalunya disposa de sòl, però sovint no és el que la nova indústria necessita. Hi ha desenes de milers d’hectàrees buides o infrautilitzades, però mal ubicades o mal connectades. Per això, el debat coincideix que cal una **estratègia d’activació de sòl d’activitat econòmica** a escala nacional, que superi la visió local fragmentada i respongui a una planificació coordinada del territori.

Aquest repte de planificació està estretament vinculat a altres qüestions estructurals. En primer lloc, **la connectivitat i les infraestructures**: cal una coherència real entre la planificació industrial i la de transport —carreteres, ports, trens i estacions intermodals— i també la connectivitat digital, amb fibra òptica i 5G a tots els polígons. Sense això, no hi ha competitivitat. En segon lloc, **l’energia i l’aigua**, factors ja crítics per a la indústria del futur. Els polígons han de poder ser escenaris de descarbonització, d’autogeneració energètica i de simbiosi industrial, on els residus o l’aigua d’unes empreses serveixin d’entrada per a d’altres.

També s’ha destacat la necessitat de **repensar la governança** dels polígons. Massa sovint, no hi ha interlocutors clars ni estructures de gestió compartida. L’associacionisme empresarial és feble i, a més, caldria incorporar-hi la veu dels treballadors, que són els qui viuen diàriament aquests espais. La col·laboració públic-privada estable, la creació d’una agència catalana del sòl industrial, una

nova llei de polígons o el desplegament efectiu de la llei de les APEU són camins proposats per donar coherència i representativitat a la gestió d'aquests espais.

A tot plegat s'hi afegeix un element transversal: **el temps**. Els processos urbanístics i administratius són massa lents per respondre a una demanda empresarial que canvia molt ràpidament. Les oportunitats d'inversió sovint es perden per excés de tràmits, informes i competències fragmentades dins la mateixa administració. Cal, doncs, simplificar i sincronitzar. Una planificació estratègica "dinàmica", capaç d'ajustar-se a la realitat i no al revés.

Però a la reunió hi hagut un DEBAT DE FONS, molt rellevant. Un debat de fons sobre el **model industrial de país**. No es tracta només de gestionar sòl, sinó d'ordenar activitat econòmica amb visió de llarg termini, pensant en la cohesió territorial, la sostenibilitat i la innovació.

Alguns defensen la necessitat d'una **lleï de sòl productiu o de polígons industrials de Catalunya**.

Però que sigui una llei d'espais industrials que vagi més enllà i dibuixi el model industrial del país. El desplegament de la llei dels apeus és insuficient ja que es fa sobre la base de la propietat del sòl de les parcel·les. En canvi, ha de primar la política i la planificació industrial sobre l'instrument urbanístic (encara que aquest és també necessari).

Com diu en Salvador Clarós, el mapa de sòl industrial de Catalunya (els més de 1.400 polígons) mostra un desequilibri i manca de projecte industrial de país. Les taques en el mapa mostren les parcel·les industrials del país però no expliquen cap estratègia.

De fet, hi ha qui opina que, per molt d'aquests polígons, no hi viabilitat econòmica. Els costos de transformació del sòl industrial de gran part de zones de Catalunya no el fan viable per què sigui després atractiu i competitiu per a les empreses. No es poden sustentar, en base a la pura explotació del sòl, totes les inversions necessàries per preparar les parcel·les. Segons aquest punt de vista, molts polígons no tenen sentit. Cal recordar que tenim un urbanisme pensat des de la generació de plusvàlues dels terrenys. Cal innovar també en nous instruments urbanístics.

En resum, el debat sobre els polígons industrials és, en realitat, una reflexió sobre el futur econòmic i territorial de Catalunya. No es tracta només de preparar sòl, sinó de preparar el país per a la nova indústria: una indústria més verda, més tecnològica i connectada, més equilibrada i més humana. Els polígons han de deixar de ser espais perifèrics per convertir-se en **espais centrals de transformació** —en centres on es troben el talent, la tecnologia, la sostenibilitat i la qualitat de vida.

1. En relació a sòl industrial, el territori i el model productiu

- S'ha de definir el model industrial del país i després relacionar-lo amb els polígons industrials i la seva ubicació
- Les estratègies de planificació de sòl industrial han de ser “dinàmiques”, per ser flexibles i ajustar-se a una demanda canviant
- Cal una reordenació urbanística, que eviti polígons petits. La manca de massa crítica fa que no se'ls pugui proporcionar tots els serveis
- De fet, caldrien instruments urbanístics nous. Tenim un urbanisme pensat des de l'òptica de la generació de plusvàlues. Més enllà de la primera corona metropolitana, molts polígons tenen dificultat per generar prou benefici que garanteixi la transformació de sòl industrial.
- L'estratègia de desenvolupament de sòl urbanístic s'ha de relacionar amb les inversions en infraestructures i aquestes s'han de prioritzar en funció de la productivitat que generen.
- Atesa la tendència a concentrar activitat industrial a prop de la gran ciutat, farien falta incentius per a la implantació industrial a les comarques interiors, amb l'objectiu de millorar l'equilibri territorial i de reindustrialitzar la totalitat del país
- Es demana vincular aquest equilibri territorial amb els plans de desenvolupament rural i amb la política d'habitatge.
- Es proposa la creació de l'agència catalana del sòl industrial que estigui participada tant pel món local com per les empreses.
- Es proposa crear una finestra única industrial, que faciliti i optimitzi la tramitació urbanística i ambiental
- Hi ha d'haver una clara relació entre els polígons i les infraestructures i entre la planificació d'una cosa i altra. De fet, la relació supera les pròpies infraestructures i abasta altres aspectes de l'acció col·lectiva. Per exemple, l'habitatge
- El nou sòl industrial s'ha de planificar pensant també en els centres de processament de dades
- Calen sistemes de gestió i d'informació de sòl industrial que transcendeixin els municipis i abastin el conjunt del territori.
- Planificar el nou sòl industrial considerant l'assoliment dels objectius ambientals estratègics i l'estratègia de protecció del sòl a nivell europeu.
- Cal planificar el nou sòl industrial pensant també en que l'aigua és un recurs cada dia més escàs i explorant escenaris com la simbiosi industrial
- Abans de crear nou sòl industrial, es demana reutilitzar i rehabilitar sòl industrial existent.
- Atès que no tots els municipis hauran de tenir sòl industrial, es proposa establir un mecanisme de compensació interterritorial a efectes urbanístics.

2. En relació a la promoció i gestió dels polígons

- Es proposa aplicar el silenci administratiu positiu propi d'urbanisme en la resta d'àmbits de la Generalitat que han de decidir sobre actuacions de sòl industrial i econòmic

- Es proposa estendre el programa de la Diputació de BCN de suport als polígons a la resta de Catalunya
 - El PNI hauria de tractar i promoure l'associacionisme als polígons.
 - Es demana que a les associacions hi hagi també els treballadors de les empreses.
3. En relació als sistemes d'informació sobre polígons industrials
- Calen sistemes eficaços d'informació sobre polígons industrials, sobre les seves condicions i parcel·les, connectivitat, infraestructures de connexió, etc.
 - Es demana la col·laboració i coordinació entre la Direcció General d'Indústria i CIMALSA en les actuacions que assumeixen sobre informació dels polígons
4. En relació a la regulació
- Es demana un projecte de llei de sòl productiu de Catalunya (una llei de polígons). El desplegament de la llei dels apeus és insuficient ja que es fa sobre la base de la propietat del sòl de les parcel·les.
 - Però cal una llei que vagi més enllà. Ha de primar la política i la planificació industrial sobre l'instrument urbanístic. Cal ordenar l'activitat i no la parcel·la
 - la regulació sobre polígons ha de pensar en qui és el propietari de parcel·les i naus, en qui és el llogater i en com afecta una cosa i altra a l'activitat
 - També s'han de preveure els plans de manteniment d'aquests polígons.
 - Cal analitzar per què no ha funcionat la llei dels APEUS
5. En relació a l'accés i la vida als polígons
- Cal facilitar la mobilitat i comunicació dins de l'interior dels polígons i d'aquests amb l'exterior, per exemple, amb els nuclis urbans
 - Cal proporcionar transport públic als polígons i augmentar en ells els punts de recàrrega elèctrica
 - S'hauria d'estendre al territori l'actuació per potenciar la xarxa de transport públic als polígons de la regió metropolitana de Barcelona.
 - Hi ha d'haver "espais de Benestar" dins dels polígons.

Eix 9. Infraestructures

En el primer debat (eix 8) es parlava els espais productius. En el segon s'ha posat el focus en una altra peça essencial de l'economia: les **infraestructures que alimenten la indústria**. Transport, energia, aigua, connectivitat... tots aquests sistemes formen el que podríem anomenar "la circulació sanguínia" del país productiu. I si falla la circulació, l'organisme s'afebleix. El debat ha estat molt ric, però també molt clar en una idea de fons: **Catalunya necessita un mapa global**, un dibuix estratègic integrat que relacioni ubicacions òptimes (d'acord amb les demandes de les empreses) de teixit productiu amb les infraestructures que li han de donar suport. Avui aquest mapa no existeix, i aquesta absència dificulta la planificació, la inversió i la presa de decisions.

De fet, aquest va ser també la principal conclusió sorgida de la reunió sobre sòl industrial. En aquella sessió, es va dir que el debat de fons era el **model industrial de país**. Es deia que no es tractava només de gestionar sòl, sinó d'ordenar activitat econòmica amb visió de llarg termini, pensant en la cohesió territorial, la sostenibilitat i la innovació. En aquesta segona trobada s'ha dit el mateix, però ara pensant en les infraestructures. Cal que Catalunya faci una planificació estratègica industrial a mig termini, per exemple, cara al 2050.

En el PNI es troben a faltar infraestructures que s'estan executant i que són essencials. Si el PNI ha de fer seguiment d'infraestructures, hauria de ser integral, no només d'algunes d'elles. De fet, caldria seguir actuacions l'execució de les quals no és competència de la Generalitat sinó de l'Estat. Cal en definitiva, la fotografia total, integrada.

En el debat es va parlar molt del **transport de mercaderies**. Les dades que tenim són contundents: les autopistes catalanes van plenes de camions, més que mai, i el volum creix. Diàriament, de mitjana, passen 25.000 camions a l'AP-7 a l'alçada de Sant Cugat, 15.000 per la Jonquera i xifres similars a l'Eix del Llobregat. És un reflex de l'increment de l'activitat econòmica, però també del canvi d'hàbits del consum: comprem més, i ho volem a casa i de pressa. Però això té un límit físic. Les empreses de transport alerten de dificultats per trobar conductors i de xarxes viàries per les quals els seus camions ja no poden circular, no admeten més trànsit. Per això, totes les mirades apunten al **ferrocarril**.

Ara bé, el tren de mercaderies a Catalunya **no funciona** com ho hauria de fer. Mentre a la Unió Europea la quota ferroviària és del 17%, a Catalunya estem al 4%. Les causes són conegudes: falta de terminals, colls d'ampolla, duplicitat d'usos en algunes línies i, sobretot, incertesa sobre la capacitat real futura del corredor mediterrani i la seva connexió internacional.

Tenim una línia d'alta velocitat que comparteixen passatgers i mercaderies; avui no és un problema, però ho serà. El corredor mediterrani hauria de ser un corredor de mercaderies independent (i que no faci passar mercaderies perilloses per dins de molts nuclis urbans).

I hi ha una gran paradoxa: el Port de Barcelona està connectat a Europa amb tres amples de via, però fer circular un tren fins a França és tan car i tan complex

que, de facto, no és competitiu. El corredor mediterrani és molt car. Portar contenidors des de Saragossa a Barcelona costa la meitat que portar-los a França, en igualtat de quilometres. Un tren Port de Barcelona – Lió sortirà el doble o més que qualsevol altra opció. La conseqüència és l'alta densitat de camions a l'AP-7. Avui no és competitiu portar la càrrega per tren cap a Europa.

En paral·lel, la manca d'impuls suficient a terminals estratègiques dins de Catalunya ha provocat que territoris veïns, com Aragó, avancin molt més ràpid. El risc és clar: que les empreses catalanes acabin operant a terminals de fora, i fins i tot deslocalitzant-se. Si no executem les infraestructures previstes, Catalunya es trobarà en desavantatge en relació a altres territoris limítrofes, pel que fa a serveis d'autopista ferroviari, de transport de mercaderies per tren. A prop tenim les estacions multimodals de Le Bolou, de Castelló i la de Tamarit de Llitera, que es troba només a 5 km de Catalunya. De fet, una empresa catalana està desenvolupant en aquella zona un polígon industrial amb una terminal multimodal, la qual configura un triangle logístic format per la terminal de mercaderies de Saragossa i la terminal intermodal de Monzón. Són tres iniciatives que s'orienten a convertir Aragó en un pol logístic, una intenció que ja prové de l'any 2000. En contrast, a prop de Tamarit hi ha Torreblanca, ja a Lleida i dins de Catalunya, pel la qual encara no s'ha presentat el pla director definitiu. Per tant, uns ritmes de desenvolupament diferents pels quals cal aixecar l'alerta.

El debat ha subratllat que encara podem reaccionar. Però requereix decisions i execució accelerada. I una visió multimodal: carreteres i trens pensats com un sol sistema, amb terminals interiors que connectin amb ports i corredors. Es recomana recuperar el Comitè de Serveis Multimodals.

També una visió global, no només de les infraestructures que són responsabilitat de la Generalitat. Com es deia, en el seguiment s'ha d'incloure tot, també les actuacions l'execució de les quals és competència de l'Estat. De fet, hi ha qui demana una gestió integral des de Catalunya de totes les infraestructures que incideixen el territori.

Pel que fa a l'**aigua**, la qüestió és doble. D'una banda, és positiu que el Govern hagi presentat una proposta clara de recursos hídrics. Però de l'altra, cal definir com s'integraran les empreses i els polígons en aquest nou model, quin paper tindran en la reutilització, en l'estalvi, en la circularitat. L'aigua industrial és estratègica i cal dissenyar-la a diverses escales: local, supramunicipal i de país.

En l'àmbit **energètic**, encara hi ha més complexitat. Parlem de dos "dibuixos" imprescindibles: el de la generació (on el PLATER ha de definir els grans nous hubs de renovables) i el de la **distribució**, que avui és el principal coll d'ampolla. Moltes empreses no poden obtenir connexió, ni noves escomeses, ni ampliacions de potència. Amb un sistema que, el 2024, només ha pogut atendre un 10% de les sol·licituds, la indústria perd oportunitats. La transició energètica, amb múltiples punts de generació i consum, exigeix una xarxa molt més flexible, intel·ligent i tecnològica. I aquesta flexibilitat no arribarà sense inversions, regulació adequada i planificació compartida.

La **mobilitat de persones** ha estat un altre gran bloc del debat. S'ha repetit una idea: molts polígons industrials de Catalunya continuen sent espais difícils d'accedir. No només falten serveis de transport públic, sinó que quan n'hi ha, sovint tenen freqüències insuficients o trajectes poc funcionals. El resultat és que molts treballadors no poden arribar-hi ni amb transport públic ni caminant; literalment, s'han d'obrir pas entre rotondes i vies ràpides. Això no és compatible amb una indústria moderna ni amb un país que vol descarbonitzar la mobilitat. Un nou mapa concessional d'autobusos, la millora de Rodalies i la creació d'una xarxa ferroviària d'alta velocitat d'ús públic poden ser oportunitats, però cal pensar-los en relació amb els polígons i amb els fluxos laborals reals.

Ara bé, hi ha un problema: Moltes d'aquestes actuacions no poden ser sustentades per l'activitat. En molt casos, l'activitat econòmica no és suficient per pagar les inversions necessàries.

També ha aparegut la qüestió de la **governança**. Hi ha unanimitat en què calen instruments de seguiment i d'execució reals, no només planificació teòrica.

En síntesi, aquest debat revela que les infraestructures catalanes estan en un punt crític: o s'aborda la planificació de manera integrada (energia, aigua, mobilitat, logística, digitalització) o el sistema productiu en patirà les conseqüències. Catalunya té actius potents: ports de primera, una xarxa d'autopistes extensa, una indústria diversificada. Però també té una assignatura pendent: **encaixar-ho tot en una estratègia de país**.

No es tracta només de construir infraestructures, sinó de construir **sentit**. De saber on volem ser d'aquí uns anys i de posar-hi els recursos, les prioritats i el lideratge per fer-ho possible.

<u>Relació d'algunes iniciatives i mesures proposades en l'Eix 9</u>
--

1. En relació al model industrial del país

- Falta un dibuix integral del sistema productiu del país i de les infraestructures que hi arriben, per alimentar-lo. Cal doncs un mapa del teixit productiu i les infraestructures de transports, energia, aigua...
- Hi ha dificultat per una transformació de sòl dirigida a usos industrials que sigui econòmicament viable. Es carrega sobre el sòl un munt d'obligacions: el transport de les persones que hi van a treballar, les necessàries obres d'accessibilitat i també moltes de les infraestructures tractades en aquesta sessió. A l'apartar-nos de la zona metropolitana de Barcelona i alguna altra zona de Catalunya (ex. Tarragona), aquests costos de transformació fan que el sòl no sigui viable, no sigui atractiu i competitiu per a les empreses. Cal repensar en models més enllà de l'urbanista.
- Es proposa crear un fons de finançament català d'infraestructures industrials que permeti reduir la dependència dels fons estatals.

2. En relació al transport de mercaderies

- El transport ha de contribuir a la descarbonització i el ferroviari és una peça fonamental del futur de les mercaderies. Però el seu funcionament és lluny de l'òptim i falta un dibuix de xarxes de carreteres i de xarxes ferroviàries que funcionin de manera conjunta, un dibuix multimodal.
- Caldrà que el PNI estigui amatent al nou Pla d'Infraestructures de Catalunya 2026-2050 i es proposa fer el seguiment de l'Estratègia Ferroviària de Catalunya i del Pla de Rodalies de Catalunya 20-30
- Es demana que el PNI faci referència explícita a l'Eix de l'Ebre, en ser fonamental. El corredor mediterrani fa oblidar aquesta important eix, que, a més, és de via única
- Es recomana recuperar el Comitè de Serveis Multimodals
- El PNI hauria de fer referència al Projecte Mercat, que és el model de transport multimodal de mercaderies de Catalunya establert pel Departament de Territori
- Es reclama concretar el sistema de seguiment que el PNI farà de les obres en execució, per ajudar a empènyer les actuacions i l'execució de les obres.
- El PNI hauria de fer també seguiment d'aquelles actuacions que són responsabilitat de l'Estat
- Cal fer marketing de transport ferroviari anant al carregador
- Cal que ens preparem per a un futur de mobilitat Dual, que inclogui el transport associat a la defensa.

3. En relació a terminals logístiques

- Cal accelerar les plataformes logístiques intermodals i terminals ferroviàries de mercaderies en execució si no es vol entrar en risc de pèrdua de competitivitat i de fugida d'empreses cap a altres regions limítrofes que porten un ritme més accelerat d'execució.
- Cal entendre bé els motius i els problemes que porten al baix nivell d'execució de les obres de les infraestructures essencials

4. En relació al transport de persones

- Hi ha una demanda àmplia dins del grup de treball: Estendre l'actuació 5 de l'Eix 9 del PNI a tot Catalunya (o com a mínim a determinades zones). La mesura s'orienta a potenciar la xarxa de transport públic als polígons industrials i actualment només es refereix a la regió metropolitana de Barcelona.
- S'està gestionant el nou mapa concessional de les línies d'autobús a Catalunya. És una oportunitat definir una capa que es superposi a la dels espais industrials. Es demana pensar en els polígons que no tenen transport públic
- No és només una qüestió de que siguin accessibles, que estiguin connectats. Cal que el servei que sigui bo, amb prou freqüències i amb garantia de servei.
- No es pot accedir en aquestes zones d'activitat industrial en mobilitat activa, degut a un tema tractat en la reunió prèvia: Els polígons es tracten com a espais urbans de segona categoria

- Es demanen ajuts públics per fer diagnosi d'accés de vianants als polígons. Permetrien entomar després actuacions de millora.
- Calen via de comunicació d'alta capacitat per persones entre el Baix Llobregat i els dos Vallesos.
- Hi ha un dèficit greu de punts de recàrrega de vehicle elèctric.
- Es proposa una nova mesura en el PNI: Potenciar la xarxa de transport públic ferroviari amb la missió de descarbonitzar
- Es proposa la creació de la Xarxa catalana d'alta velocitat que proposa Comissions Obreres.

5. En relació a l'energia

- El Plater, que ha de identificar i planificar els que seran els grans focus de generació de renovables al territori, causarà una reacció nimby. Però cal fer la transició energètica.
- Can treballar l'altre gran mapa, el de la distribució, fortament regulat i que avui en dia no proporciona les demandes de connexió la indústria. I es va a un canvi de model energètic, que demanarà més flexibilitat a la xarxa, la qual s'aconseguirà amb tecnologia. I això demana connectivitat a tot el territori.
- Es suggereix que el centre de descarbonització de l'actuació 7 del PNI s'ubiqui en polígons industrials del territori, que no es centralitzi a la zona metropolitana.

6. En relació a l'aigua

- Calen canvis tant en l'oferta com en la demanda. En l'oferta, dessaladores, remuntar aigua en rius, etc. En la demanda, canvi d'hàbits, en tots els sectors de l'economia: agricultura, indústria, etc.
- Després de que la Generalitat hagi acordat les grans inversions en producció d'aigua, queda pendent actuar sobre les empreses i els polígons en el nou model hídic. Es demana incloure en el PNI l'actuació que tenen planificada (però no dotada econòmicament) la Direcció General de Transició Hídrica, la Direcció General d'Indústria i la Cambra de Barcelona per treballar l'eficiència hídrica en els processos productius de les empreses catalanes.
- Cal un mecanisme de governança sobre l'aigua, on hi hagi la pròpia Generalitat, altres administracions, els usuaris, tant d'agricultura, indústria, turisme, universitats i centres de recerca i també col·legis professionals. Calen regles de funcionament i supervisió. En definitiva, cal un Pacte de l'Aigua, que imagini com serà la Catalunya del 2050 en temes d'aigua.

7. En relació a les infraestructures tecnològiques

- Es proposa afegir un nou subapartat dedicat a les infraestructures digitals: centres de dades, el cablejat submarí, les xarxes quàntiques, etcètera.
- Cal fer èmfasis en la connectivitat i cal coordinació dins de la pròpia Generalitat per impulsar-la
- Cal informació sobre l'actual connectivitat del territori i dels espais industrials

ÀMBIT 5

MARC INSTITUCIONAL i ENFOCAMENT SECTORIAL

El bloc temàtic dedicat al Marc Institucional del Pacte Nacional per a la Indústria ha posat de manifest una diagnosi compartida i àmpliament consensuada: Catalunya necessita un entorn institucional més àgil, més coherent, més transparent i millor preparat per acompanyar la transformació industrial del país.

La sessió del Grup de Treball ha permès recollir propostes sòlides, realistes i concretes, orientades no només a resoldre ineficiències actuals, sinó també a reconfigurar els fonaments institucionals que han de donar suport i servei a l'empresa i al seu nou model productiu.

De les aportacions recollides en sorgeixen tres grans eixos de transformació institucional, que estructurin aquest relat:

1. La simplificació administrativa com a palanca estructural de competitivitat.
2. El paper tractor i exemplificador de l'Administració en el procés de reindustrialització.
3. La construcció d'una nova cultura industrial que posi en valor la producció, el talent i el benestar.

Aquests tres eixos conformen una visió integrada del canvi institucional que Catalunya necessita per impulsar una indústria moderna, productiva, sostenible i alineada amb els estàndards europeus.

1. Simplificació administrativa: una prioritat inajornable

Les aportacions sobre simplificació administrativa han estat les més nombroses i coincidents. Hi ha una convicció ferma: la complexitat administrativa no és només un problema operatiu; és un problema de competitivitat estructural.

1.1. Estandardització i digitalització real dels tràmits

Els participants han subratllat la necessitat de:

- Reconèixer els grans esforços i millores de l'administració catalana aquests darrers anys però al mateix temps alertar que el ritme de noves normatives i procediments supera aquesta millora i el sistema es torna més i més farragós
- Unificar i estandarditzar els tràmits municipals, especialment aquells que es poden resoldre via comunicació prèvia o declaració responsable.
- Reduir les diferències entre municipis, que avui generen inseguretats jurídica i retards injustificats.
- Implantar sistemes basats en dades que evitin aportar la mateixa informació repetidament.
- Completar la racionalització i estructuració de dades per facilitar processos automàtics i decisions informades.

Aquí s'insisteix en un punt clau: la digitalització no pot limitar-se a digitalitzar formularis. Ha de ser una revisió integral dels processos, orientada a reduir càrregues, eliminar passos innecessaris i maximitzar la interoperabilitat.

Es proposa el foment d'un portal únic, amb un registre àgil i plenament interoperable, que funcioni com una porta d'entrada única per a tots els tràmits amb incidència industrial.

1.2. Transparència i KPIs com a instruments de millora contínua

La millora administrativa s'ha de poder mesurar. Per això es proposa:

- Definir, publicar i mantenir KPIs públics sobre temps de tramitació, requeriments, expedients en curs i noves altes.
- Territorialitzar la transparència: dades per municipi, per tipologia de tràmit i per organisme responsable.
- Publicar periòdicament —anualment o semestralment— els temps mitjans de tramitació.
- Incorporar monitoratge continu d'expedients per detectar colls d'ampolla i actuar de manera preventiva.

La transparència té un doble efecte: genera pressió positiva per a la millora i permet redistribuir recursos cap als punts amb més necessitat, especialment municipis o departaments amb majors retards.

1.3. Eliminació de duplicitats i coherència normativa

Molts participants han insistit en revisar la normativa vigent per:

- Eliminar normes obsoletes, repetitives o contradictòries, que generen inseguretat i dificulten l'activitat industrial.
- Establir que tots els projectes legislatius incorporin una anàlisi prèvia d'impacte administratiu.
- Evitar que cada nova llei impliqui més tràmits sense justificació ni estudi previ.

En relació als controls, es proposa avançar cap a la reducció de duplicitats entre administracions, potenciant el reconeixement mutu i l'alineament de criteris tècnics.

1.4. Suport específic a pimes i territoris amb més necessitats

La complexitat administrativa afecta desigualment:

- Les pimes pateixen més l'impacte de la burocràcia. Per això es proposa crear guies i checklists oficials i instruments de suport.
- Els municipis amb baixa capacitat tècnica necessiten reforços específics, incloent-hi equips d'enginyers itinerants que ajudin a tramitar expedients complexos.

La simplificació ha de ser transversal, però també equitària i territorialment equilibrada.

2. El paper tractor de l'Administració: lideratge, coherència i visió de país

El segon eix situa el focus en el rol de l'Administració com a actor clau en la reindustrialització del país. Més enllà de regular i finançar, el sector públic ha de ser un agent tractor, capaç de generar confiança, estabilitat i ambició estratègica.

2.1. Lideratge explícit en la transformació industrial

Els participants, amb alguna excepció, han coincidit que el Govern ha de:

- Assumir explícitament el lideratge del procés de reindustrialització.
- Garantir la coherència de totes les polítiques sectorials, fiscals, energètiques i territorials.
- Utilitzar el PNI com un instrument real de transformació, no només com un marc conceptual.

El país necessita una política industrial que superi els cicles electorals i es projecti cap als pròxims 20 anys.

2.2. Inversions estratègiques i governança avançada

Les propostes plantegen modernitzar l'arquitectura institucional del PNI:

- Blindar un pressupost anual estable i suficient, amb referències properes al model del País Basc.
- Prioritzar la inversió pública en participacions estratègiques, especialment en empreses tractores.
- Crear una Comissió independent de valoració de projectes, amb criteris tècnics i transparents.
- Impulsar la creació d'una Agència de Noves Tecnologies, especialitzada en IA, dades i digitalització industrial.

Aquests instruments permeten orientar la política industrial cap a projectes de major retorn econòmic i social i garantir continuïtat a llarg termini.

2.3. Delegació funcional i eficiència administrativa

Diverses intervencions han destacat:

- Delegar funcions tècniques en cambres, col·legis professionals i entitats acreditades. També s'han mostrat exemples d'iniciatives que ja s'estan aplicant en aquesta línia de delegació
- Integrar tots els procediments amb afectació empresarial en el catàleg de la FUE, per disposar d'estadístiques públiques i eines de simplificació transversals.

Aquest model permet agilitzar processos i millorar la qualitat de la gestió.

2.4. Fiscalitat, transició justa i suport al talent

S'han destacat també:

- La revisió d'incentius fiscals, especialment en reinversió industrial.
- La necessitat d'incorporar la transició justa, davant els canvis estructurals que afectaran la indústria.
- L'impuls decidit de la formació professional i la requalificació, clau per respondre a la demanda de perfils tècnics.

2.5. Un pacte territorial i sectorial per a tot el país

La política industrial ha d'arribar a tots els territoris. Per això es proposa:

- Territorialitzar el PNI, integrant comarques sovint poc representades.
- Escalar els instruments d'ajut públic per adequar-los a la capacitat real del teixit productiu.
- Incrementar recursos per evitar saturació de programes.

El país necessita un marc institucional homogeni i equitatiu.

3. Cultura industrial: reconstruir el valor social de produir

El tercer eix temàtic ha estat un dels més conceptuals i alhora més transformadors: sense cultura industrial, no hi ha política industrial sostenible.

3.1. Superar percepcions obsoletes sobre la indústria

Cal explicar amb claredat que la indústria actual:

- és tecnològica i altament digitalitzada,
- genera ocupació qualificada,
- és compatible amb la sostenibilitat,
- i és essencial per garantir salaris europeus i benestar.

3.2. Educació, talent i orientació professional

Les propostes plantegen:

- Introduir continguts pedagògics sobre indústria a les escoles i famílies.
- Organitzar visites, jornades de portes obertes i espais didàctics a les fàbriques.
- Reforçar el vincle entre jovent i indústria com a trajectòria vital atractiva.

3.3. Comunicació institucional i relat de país

La comunicació del PNI ha de ser:

- pedagògica,
- transparent,

- rigorosa,
- orientada a reforçar l'orgull productiu.

Cal construir un relat alineat amb la societat del coneixement i la identitat productiva catalana.

3.4. Cultura del sí i clima favorable a la inversió

Catalunya ha de consolidar:

- una cultura del sí als projectes productius,
- un clima institucional facilitador,
- un missatge clar que l'activitat empresarial és motor de progrés i benestar.

3.5. Autonomia econòmica i resiliència productiva

El context global exigeix:

- cadenes de valor més curtes,
- autosuficiència en sectors estratègics,
- resiliència industrial davant riscos i dependències externes.

La cultura industrial ha d'integrar aquesta visió i fer-la comprensible per al conjunt de la ciutadania.

4. Enfocament Sectorial

La sessió dedicada a l'enfocament sectorial del Pacte Nacional per a la Indústria (PNI) va permetre avançar en una visió compartida sobre els sectors estratègics que han de sostenir la competitivitat futura del país i sobre les polítiques específiques que cal prioritzar. Les aportacions dels participants van ser riques, diverses i complementàries, i van dibuixar un relat col·lectiu de cap a on ha d'avançar la política industrial catalana en els pròxims anys.

En primer lloc, va emergir un consens ampli: el PNI ha d'accelerar la transformació del model productiu cap a activitats de més valor afegit, alineades amb la societat del coneixement i amb salaris europeus. Diverses intervencions van subratllar que el país ja està en transició i que cal aprofitar aquesta inèrcia per consolidar un teixit productiu més robust, estable i d'alt impacte. Per això es considera imprescindible reforçar els sectors que actuen com a motors tecnològics i econòmics: semiconductors, ciberseguretat, intel·ligència artificial, química avançada, salut i bioindústria, energia i noves mobilitats.

Un dels blocs més destacats va ser el de la nova mobilitat i la reconversió del sector de l'automoció. Es va posar de manifest la urgència d'orientar-se cap al concepte de "nova mobilitat", protegint alhora la indústria auxiliar en risc i impulsant models alternatius al vehicle tradicional, sense perdre el focus del gran pes que té la indústria de l'automoció per se.

També va tenir un pes rellevant l'àmbit digital i tecnològic, on es va destacar la necessitat de situar el software al centre de la política industrial, així com reforçar

la ciberseguretat, el new space i la robòtica com a eixos transversals. Es van proposar “factories d’IA” amb transferència tecnològica real i un impuls clar al talent, certificació i ajuts per consolidar Catalunya com a hub europeu.

En l’àmbit de la salut i les teràpies avançades, els participants van coincidir en la necessitat d’escala industrial: laboratoris de certificació, infraestructures GMP (bones pràctiques de fabricació), sales blanques i un procediment accelerat Fast-Track Salut ampliat per accelerar la innovació. Es va destacar que aquest sector no només té un alt valor estratègic, sinó també un fort efecte multiplicador en innovació i ocupació qualificada.

En la dimensió energètica i climàtica, es va remarcar la importància d’alinejar la descarbonització amb la capacitat real de l’estructura industrial, així com incrementar la participació pública en generació renovable. Es va assenyalar PENCAT (Pla Energètic a Catalunya) com a infraestructura clau i es van proposar mesures per acompanyar sectors intensius en energia en la seva transició.

El debat també va posar llum sobre qüestions territorials i de governança. Es va reclamar territorialitzar les polítiques industrials horitzontals i garantir que el PNI beneficiï tots els territoris, especialment els que sovint es perceben oblidats. Alhora, es va proposar reforçar mecanismes com MOVEM i crear governances sectorials lleugeres i efectives.

Diversos participants van posar de manifest que el Pacte Nacional per a la Indústria encara no reflecteix de manera suficient el pes real del cooperativisme i de l’economia social dins l’ecosistema productiu català. Es va insistir que aquests models empresarials —arrelats al territori, basats en la governança democràtica i orientats a l’interès general— haurien de tenir una presència molt més explícita en el disseny de les polítiques industrials. Segons els participants, integrar el cooperativisme en el PNI no és només una qüestió de reconeixement simbòlic: implica reforçar la resiliència del teixit productiu, enfortir l’arrelament local de l’activitat econòmica i promoure formes empresarials que contribueixen a la cohesió social i a la redistribució equitativa del valor. En definitiva, incorporar de manera més decidida l’economia social permetria avançar cap a una indústria més inclusiva, equilibrada i alineada amb els valors de sostenibilitat i bé comú que el Pacte vol fomentar.

Finalment, diversos participants van destacar la necessitat d’un marc estable i ambiciosament finançat, amb propostes com blindar el pressupost del PNI, incrementar la inversió pública directa i ampliar els instruments de suport a la innovació i a la requalificació professional.

Conclusió

El debat del bloc sobre el Marc Institucional ha evidenciat una coincidència profunda: si Catalunya vol salaris europeus, competitivitat europea i benestar europeu, necessita una indústria forta i un marc institucional a la seva alçada. Els tres eixos analitzats —simplificació administrativa, lideratge públic i cultura industrial— configuren les bases d’un nou contracte institucional entre el país i la seva indústria.

Catalunya disposa del talent, la capacitat productiva i l'ambició necessàries. Ara és el moment de dotar-se del marc institucional que transformi aquest potencial en prosperitat, cohesió i progrés econòmic sostenible.

Quan a l'enfocament sectorial, la sessió va demostrar una clara convergència: la indústria catalana necessita una agenda sectorial moderna, valenta i fortament orientada al futur. El conjunt de propostes recollides constitueix una base sòlida per orientar l'arquitectura final del PNI i garantir que sigui una eina realment transformadora.

<u>Relació d'algunes iniciatives i mesures proposades en l'Àmbit 5</u>
--

- Definir, publicar i mantenir uns indicadors que permetin conèixer l'avanç de les millores de simplificació així com visualitzar els nous tràmits afegits
- Purgar normatives obsoletes, repetitives i contradictòries
- Unificar i estandarditzar tràmits municipals que puguin ser comunicació prèvia o declaració responsable.
- Implantar sistemes basats en dades per evitar documentació duplicada.
- Simplificar controls duplicats entre administracions
- Incorporar tecnologia en la gestió administrativa
- Completar la racionalització i estructuració de dades per facilitar automatització.
- Fer més pedagogia social sobre el valor de la indústria.
- Incorporar programes educatius que mostrin la realitat industrial actual.
- Obrir les fàbriques a la societat catalana
- Procedimentar una acceleració de les innovacions i productes d'alt valor estratègic
- Aterrar el pacte per la indústria a nivell comarcal.
- Territorialitzar el Pacte Nacional per la Indústria
- Plantejar estratègies de llarg termini més enllà del cicle 2026-2030.
- Promoure cadenes de valor més curtes i territorials.
- Integrar ciberseguretat, aeronàutic i espacial com a tecnologies transversals estratègiques.
- Reforçar estratègia de microxips amb producció local.
- Impulsar models alternatius al vehicle tradicional.
- Aprofitar espais de prova com Alguairé per hidrogen verd.
- Impulsar Catalunya com a hub europeu de ciberseguretat reforçant talent, certificació i ajuts.
- Escalar Fast-Track Salut i crear laboratoris de certificació.

- Impulsar infraestructures industrials: GMP, sales blanques, reforçar escalat industrial, talent i infraestructures per teràpies avançades...
- Posar el software al centre de la política industrial.
- Prevenir el dèficit energètic associat a centres de dades.
- Reforçar la indústria química com a sector clau d'innovació.
- Reconèixer l'audiovisual com a sector industrial tecnològic.
- Impulsar combustibles renovables com a oportunitat industrial.
- Definir estratègia clara de ciberseguretat, IA, new space, blockchain i robòtica.
- Acompanyar sectors intensius en energia
- Utilitzar innovació per reduir càrrega assistencial i millorar organització laboral.
- Pla potent de FP, qualificació i requalificació.
- Impulsar la formació tècnica i d'enginyeria per manca de perfils qualificats.
- Impulsar mesures en 'àmbit de la transició justa

